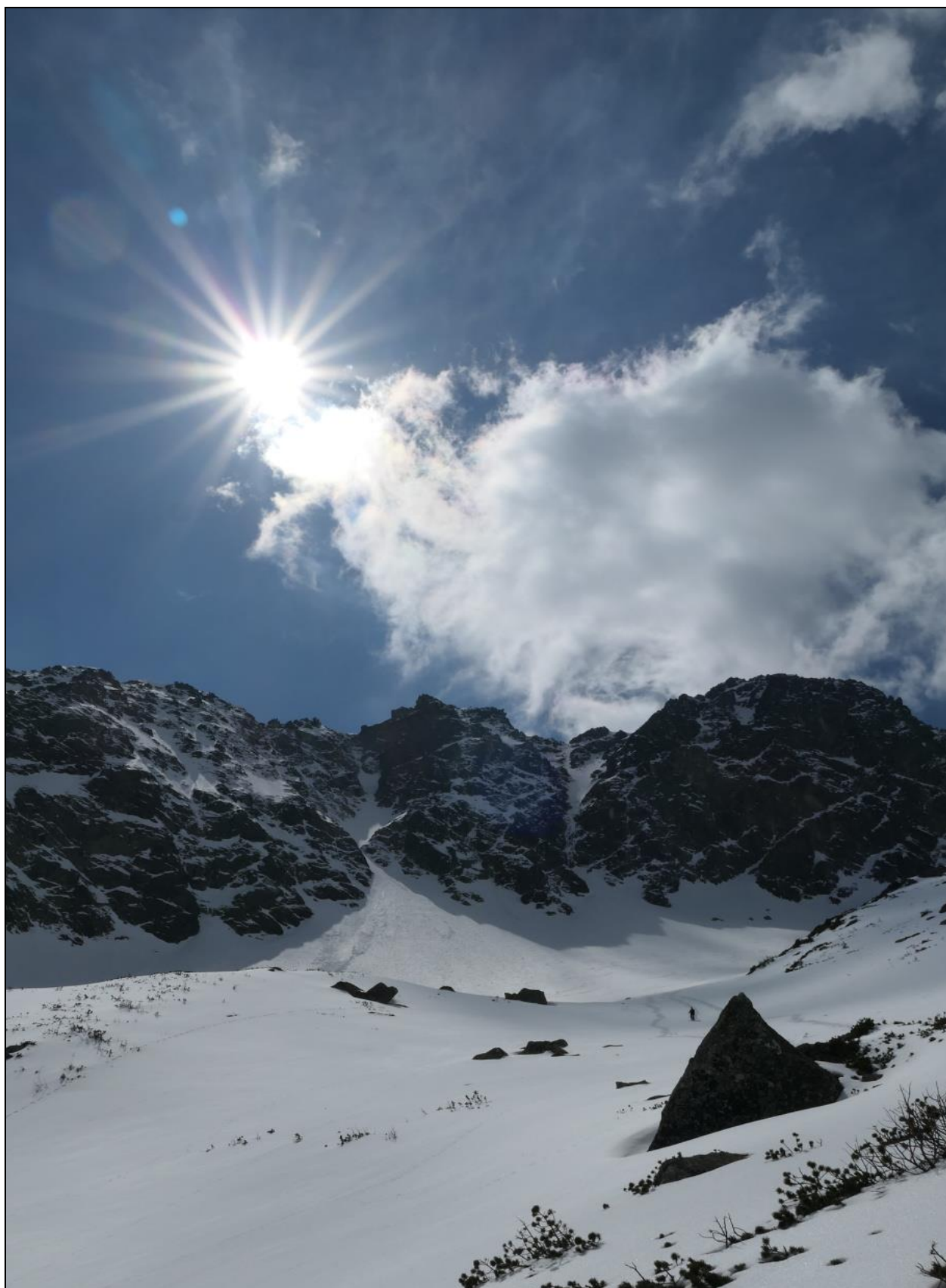

Rok 2023 – Lezení (nejen...) v Tatrách

Olga Klvaňová a Jiří Hon

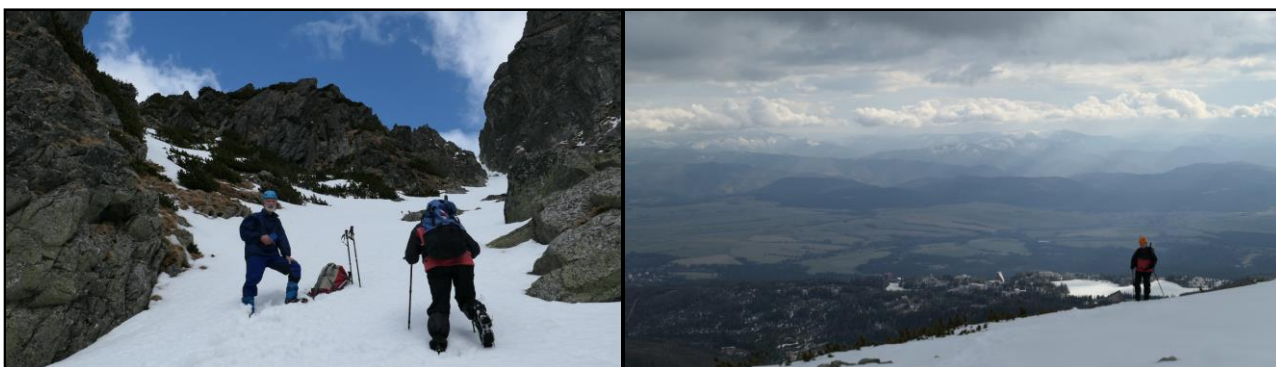
Sen o ideálním počasí každého fotografa i horolezce – sestup Mengusovskou dolinou

Lezení v Tatrách se letos opravdu vydařilo. Ani nepamatuji, kdy jsme naposledy byli spolu za rok 3x v našich milovaných horách. A i když jsme nevylezli kdovíjak obtížné cesty, tak nám udělaly velkou radost, ale to nejen vlastní lezení, ale i plánování, cesty a nakonec i zvládnuté vynášky na chaty.

Ale je třeba začít po pořádku. Nejprve jsme vyjeli ještě za zimních podmínek na Popradské pleso.

Odjezd z Hranic je něco po šesté hodině i s Olžiným spolužákem Vaškem, který přišel ještě v předstihu, tedy asi 5 minut před šestou. Po jedenácté hodině už chystáme kola a nakládáme na ně své batohy, tedy docela významné „krysy“, které by se nám na zádech opravdu dost pronesly, i když by cesta trvala zhruba jen jednu hodinu. O půl jedné jsme na chatě, ubytováváme se a Vaška napadlo zeptat se, jestli bychom si někde mohli schovat kola a byla nám nabídnuta vyhřívaná sušárna prádla. Tak to je bomba. Vždy jsme je měli venku u nějaké šopy, i když pod stříškou. Vše uklidíme, zabalíme batohy a zvolili jsme si cestu na cintorín a z něj výstup na Ostrvu žlabem, který je kompletně vysněžen. I když je svah docela dost prudký a sníh až tak moc nenese, tak jsme ještě před pátou na vrcholku Ostrvy. Myslím, že jsem se střídal nejprve ve vedení s Vaškem, ale protože mám na zádech batoh s lanem a nějakým materiálem, tak ho nechám kus nad Cintorínem prošlapávat stopy. Boříme se tak průměrně do půlky lýtka. Ze sedla Ostrvy scházíme přímo dolů a dost hluboko se boříme. Potkali jsme dva mladé z Prahy a ta dívka nechtěla pomoci s batohem, ani když byla zcela na dně a nohy měla mokré (neměli návleky...), tak jsme jim aspoň dali pár rad. Snad se jimi budou řídit. Určitě souhlasila, že terén podcenila.

Výstup žlabem na Ostrvu

Sedlo Ostrva

V pátek máme hlavní program výletu. Přimo na zleva Patrii a přes vrchol Širokým žlabem opět dolů. Dojdeme po silnici na rozcestí a kousek po červené, z které uhneme a stoupáme přímo vzhůru. Je to 700 m nahoru a potom ještě skoro dalších 100 m na Malou Baštu. Tak jsme si opravdu mákli. Z chaty jsme vyšli asi kolem osmé a o půl dvanácté jsme na sedle a za další hodinu už šlapeme Širokým žlabem dolů. O půl třetí jsme opět na chatě, tak to ani nebyla dlouhá túra. Odpoledne si užíváme sluníčka na terase, popijíme nějaké dobroty a je nám hodně fajn. Zítra je poslední den, tak stále přemýšlíme, jak ho nejlépe zorganizovat.

Výstup žlabem na Patrii

Selfičko fotografa

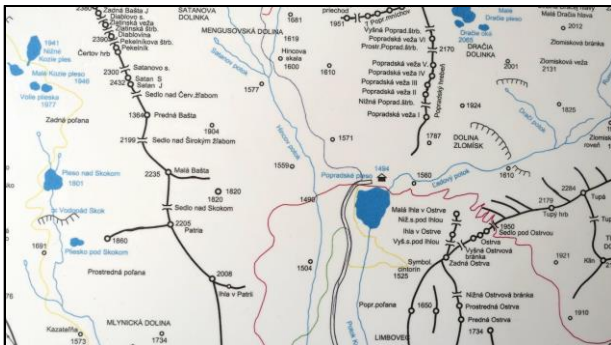

Pod vrcholem Patrie

Užíváme sluníčka na terase chaty Popradské pleso

Nakonec jsme po zralé úvaze nevlezli do Tupé (v severních žlabech to nemusí být až tak příjemné...). Zvolili jsme Popradský hřeben. Máme zabaleno a vše nepotřebné na dnešní výlet máme v sušárně. Vycházíme ještě před sedmou, jsou 2 st. C nad nulou. Z hlavní prošlapané cesty začínáme ve vhodném místě stoupat přímo nahoru směr Popradská veža VI. Vašek dnes nosí lano a já jdu celý den první. V horní části žlabu už stoupáme ve dvou, Olga zůstala pod odtrhem sněhu a moudře vyhodnotila své možnosti a únavu z předchozích dvou dnů a tak nás počká někde pod žlabem. Chvilí po desáté jsme na vrcholu a potom opět už méně zmrzlým žlabem sbíháme jak to jde opět dolů. Už tam i svítí slunce, což při výstupu nebylo a šli jsme to skoro po předních hrotech nebo jsem musel silně vydupávat stupy. Docházíme Olgu, která se na plošině pod žlabem vyhřívá na sluníčku, které má už opravdu sílu. Před 12 hodinou jsme už opět zpátky na chatě, je 12 st. C. Takže se nám opravdu nezdálo, že je horko. Rychle balíme, sjíždíme na kolech dolů i s batohy (což je už dlouhodobě naše seniorská vychytávka...) a ještě před druhou hodinou odjíždíme směr Morava. V Hranicích jsme asi ještě před půl 8 večer.

Výsek mapy Vysokých Tater

Mengusovská dolina ráno

Drobný odtrh ve žlabu

Konec žlabu, jsme na slunci

V pátek 18. 8. odjízdim po obědě do Hranic, kde mě Olga s Rudou vyzvedávají na nádraží a odjízdíme společně na lom do Olšovce. Skvělá voda, jsem zde letos poprvé, ale bylo to opravdu dokonalé, i s odvozem. Doma potom balíme a chystáme se do Tater. Myslím, že jsme i popili něco dobrého. Mě ale ještě čeká cesta do Malé Skály, kde se koná vzpomínková akce na mého dlouhodobého spolulezce, Zdeňka Hrubého. V kostelíku na Panteonu jsem měl pro cca 50 lidí jednu ze tří vzpomínkových fotografických prezentací.

Malá Skála – Pantheon

Řeka Jizera

Prezentace v kostelíku

Snídaně na terase

Rekreační objekt rodiny Hrubých

Pro velký úspěch našeho výletu z dubna míříme v pondělí 21. 8. (už je to 55 let...) opět na Popradské pleso. Vyjíždíme směr východ kolem osmé hodiny i s nabalenými koly. Čekáme velkopočasí, protože nad celou Evropou se rozprostírá tlaková výše, ale ta opravdu nemusí být vždy zárukou skvělého počasí, hlavně ne na horách. Cestou se stavujeme na Olgou nachystané občerstvení s kávou na naší oblíbené benzince před nájezdem na dálnici za Ružomberokem a ještě u Liptovské Mary, kde si skvěle zaplaveme v čisté a teplé vodě. Cesta byla docela rychlá a zcela bez problémů. Dojíždíme na Popradské Pleso zastávka, kde platíme 20 EUR za parkování, chystáme batohy na kola a částečně vycházíme a částečně vyjíždíme (ostatně jako vždy...) na Popradské pleso. Trvalo to asi $\frac{3}{4}$ hod, takže určitě to bylo rychlejší, než jít pěšky. Ale lidí bylo jako much a stále se muselo dávat pozor i při cestě do kopce. Dáváme si pivo, na teploměru na chatě je 36 st. C, takže na to pivo máme nárok a po ubytování jdeme na cintorín poklonit se všem, kteří se z hor už nevrátili mezi nás, dosud živé. Olga chystá na večeri řízek s bramborovou kaší a dáváme ještě další pivo na doplnění minerálů a vitamínů. Vůbec nemáme výhrady k tomu, že pijeme místní Šariš. Chutná nám. Nakonec mají zde na čepu i Plzeň. Spát jdeme docela brzy.

Symbolický cintorín na Popradském plese

Když se budím ještě před pátou i bez budíka, tak zjišťuji to, co Olga ví celou noc. Lilo jako z konve a byla bouřka, která ji pochopitelně, na rozdíl ode mne (se špunty v uších...), vzbudila. Tím pádem padl Ganek (chtěli jsme lézt Puškášův pilíř...), protože než bychom prošli Zlomiskovou dolinou, tak bychom byli zcela promočeni a to se nám zrovna nechtělo, když už o půl sedmé prosvítalo slunce. Ale sluníčko zrovna tuto aktivitu nepřehánělo. Vypravujeme se na Voliu věžu, ale na Žabích plesech to Olga mění na Žabího koně s tím, že Voliu věžu si můžeme nechat na odpoledne, s čímž nadšeně souhlasím. Cesta je docela dlouhá a únavná a lezeme už i bez jištění na nástup na slanění, kde vidíme před námi 3 lezce, kteří jsou už nalezení na hřebeni, ale taky jsou dost pomalí. Než se nachystáme a slaníme, tak už lezou poslední délku, takže nám opravdu nevádí. Lezení je lehké a vzdušné, moc se nám líbí, fotím více než by bylo zdrávo (v posledních 11 letech lezeme tuto cestu minimálně potřetí...), ale nemohu jinak. Po našem slanění následuje dost náročná cesta pod Žabí věžou a potom sestup po mokřích travách na nástup na Volovku. Olga zde ale říká, že už toho má dost a že by jí už lezení nedělalo radost. Na Žabáku ale úplně zářila. Tak je to jako před několika lety, kdy se pouštím opět do hrany Volovky jen v lezečkách s botami na přezutí na sedáku. Za 23 min jsem nahoře a přezouvám se. Potom rychle, ale stále bezpečně dolů na sedlo, potom ještě na Žabí věžu a opět na sedlo a pod stěnu Volovky za Olgou. To vše od nástupu na hranu se podařilo za 56 min. Chvilí jsem se vydýchal, napil a snědl nějakou sladkost a vyrazili jsme na cestu dolů. Ta už ale tak moc radostná a rychlá nebyla. Oba toho máme docela dost. Na chatu přicházíme až ve 3/4 na šest a hned jdeme na pivo. Ani jsem nás nestačil odepsat. Nutno ale podotknout, že byli i tací, co se vlekli dolů z výstupu na Rysy ještě pomaleji. Pivo jen zasyčelo. Jdeme si dát sprchu a potom, už voňaví a vymydlení jdeme na večeři. K ní si dáváme už jen malé pivo, ale já mám takovou žízeň, že si jdu ještě pro další malé. Chvilí potom už na recepci kupuji knihu Viktor o historii chaty Váha a jeho dlouhém životě v horách. Viktor je ročník 1951 a od roku 1972, po návratu z vojny, skončil jako nosič a posléze jako chatař (po Peteru Rajecovi, kterého známe z našich výletů na tuto chatu v první polovině 70-tých let minulého století...) na chatě Váha (nosil i na jiné chaty...). Dokázal se vzdát mnohého, ale ještě více získal. Ještě večer jsme se dohodli, že další lezení vyměníme za jiný pohyb, takže vyrazíme projet se na kolech Tichou dolinou. Ani netušíme, že se i tuto noc bude opakovat celonoční liják a bouřka.

Vynáška na chatu Pod Rysy

Hřeben Žabího koně

Přechod od Žabího koně pod Volovku

Výhled ze Žabí veže

Ve středu sice vstávám až před šestou, ale ještě při snídani (na kterou Olga nachystala opět vložky..., jako zamlada...) naprosto šíleně lije. Naštěstí ještě před sedmou toto běsnění končí a my v osm hodin vyjíždíme dolů na Popradské pleso – zastávka, což jsme zvládli k autu asi za 20 minut. Balíme a přejíždíme na Podbánské, ale museli jsme jet velmi pomalu a opatrně, protože se celá naše trasa cesty Svobody opravuje. Asi to už hodně potřebovala, už po ní jezdíme 52 let. Z parkoviště pod hotelem Permon odjíždíme o půl 10 a ve 12 hod už odjíždíme z točny v Tiché dolině, kde končí asfalt. Ideální výlet. Naposledy jsem procházel touto dolinou někdy na konci 80-tých let po ukončení přechodu Roháčů na Tomanovském sedle, cesta dolinou byla v hlubokém sněhu nekonečná...). Následuje asi ¾ hodinová jízda dolů, ale když jsme u rozcestí s možností navštívit ještě Koprovou dolinu, tak toho využívám a dojíždím až ke Kmeťovu vodopádu. Celá trasa mi zabrala asi 1:05 hod. Obě cesty představovaly jízdu na kole přes 36 km. Nyní i to převýšení bylo podstatné, protože jedeme na klasických kolech, jen na pohon našich svalů. Balíme kola na nosič a jdeme se ještě ochladit do říčky Bělá, která je zde opravdu hodně osvěžující, ale když jsem se do ní potopil podruhé, tak už to nebylo až tak hrozné. Odjezd o půl 3 a v 19 hod jsme v Hranicích snad unaveni cestou o něco více, než abychom se ještě jeli koupat do Olšoveckého lomu. Byla to opět skvělá akce. Snad ta v měsíci září bude ještě lepší. Budeme mít 3 dny na lezení a nástupy nebudou tak náročné (na rozdíl od vynášky...) jako jsou z Popradského plesa.

Odjíždíme z chaty

Tichá dolina s Kriváněm v pozadí

Tichá dolina Snad se při svých cestách ještě dočkáme průjezdu tunelem

Tento třetí letošní výlet nás zavede do Velké Studené doliny na Zbojnickou chatu, jako společníky máme jako už každoročně, oddíl hranických „Břicháčků“, což je oficiální název tohoto druhého hranického oddílu. Z ulice Dobrovského odjíždíme jen spolu s Olgou v naprosté pohodě někdy po šesté hodině ráno, ale nikam nespěcháme, protože je jasné, že už nikam lézt tento den nepůjdeme. Uvažovali jsme, že se ještě cestou smočíme v Liptovské Maře, ale když jsme četli SMS zprávu, že ostatní vyjeli už chvilku po osmé hodině, tak se raději obejdeme s tím, že budeme mít více klidu na vynášku. Je zajímavé, že i když máme na chatě postel i jídlo, tak stále máme spoustu věcí v batozích a ty opravdu nejsou nejllehčí. Ještě, že aspoň každý týden trénuji s mlékem na zádech ze Staré Bělé od místního zemědělce (ale 7 l mléka ve skle a občas k tomu 2-3 kg brambor a špek neváží ani zdaleka tolik, kolik naše dnešní batohy...). Lepší nosit aspoň chvíli těch cca 10-12 kg, než nenosit vůbec nic. Totéž při nákupu v Kauflandu, kdy vše stále nosím na zádech, místo toho, abych svět otravoval výfukovými plyny, když mě tam a případně i zpět může dovést tramvaj. Na naše oblíbené parkoviště ve Starém Smokovci to máme 265 km, které Olga zvládá za 4 hod. A to jsme ještě jeli tou delší trasou po dálnici kolem Žiliny, ale cesta byla stále volná a my dojeli až na tu poslední problematickou křižovatku beze ztráty kytičky. V jednu vyjíždíme lanovkou na Hrebienok a za 10 min odcházíme na chatu. Lanovka nám za drobný peníz zkrátila naši cestu o 2,4 km. A zde bych se i ztotožnil s údajem Stopaře v aplikaci Mapy.cz, že jsme si polepšili o 280 m převýšení, kdy jsme nemuseli mít ty naše „krávy“ nebo taky „svině“ na zádech. Stejně nás ale čekala náročná cesta, kdy stále jdeme spolu, jen v samotném závěru cesty, nad hangem už nečekám a jdu sám nahoru, abych ještě mohl s batohem vypomoci. Když se vracím asi tak 10 min pro Olžin batoh, tak potkávám už nejvýkonnějšího a současně i nejmladšího člena naší výpravy. Po 3,5 hod (místo uváděných 2:50 hod) jsme oba na chatě a zajišťujeme si občerstvení a taky ubytování na povale. Sluníčko zapadá za hřeben před ¾ na šest a to by už bylo dobré být další dny na chatě, abychom se mohli umýt a ještě si dáchnout před večerí, která je v sedm. Pro cestu na chatu dal Stopař následující data: 6,6 km za 2:06 hod a převýšení 800 m, což je asi lehce nadhodnoceno, ale zase ne až tak moc (správně cca 750 m). Parta přichází asi tak za půl hodiny a zdá se, že všichni toho mají až nad hlavu, stejně jako my. Po skvělé večerí si zalézáme do našich pelíšků, které jsou značně nahuštěny, ale nakonec se sem vejdem i s našimi batohy.

Naším hlavním plánem je vylézt a tak si i zopakovat krásnou Motykovu cestu na Širokou vežu, která je v našem průvodci Kroutil (vydání z roku 1974) hodnocena jako V-VI. Nově v internetovém průvodci je to už jen za V. Když jsme vyšli těsně po osmé z chaty po dobré snídani, tak jsem měl vymyšleno, že bychom mohli být v 10 hod pod stěnou a za další půlhodinu už lézt, ale bohužel se opakuje situace z minula, kdy tam někdo byl a my se rozhodli pro jinou cestu, abychom zbytečně nemarnili čas. Nyní je to stejné, je tam nalezeno dokonce více lezců, kteří jsou všichni navázáni společně a až následně se dovídáme, proč tomu tak je. Tři chlapi doprovázeli 12 leté děvče, aby si tuto cestu bezpečně mohla přelézt a tak jí dělali trochu servis, slanit ale následně cestou musela už sama. Pod stěnou jsme opravdu v 10 hod, ale čekáme 1 a ¼ hod, než můžeme začít lézt, abychom se nepletli už na prvním štandu. I když ten začátek lezli velmi váhavě, tak potom se rozlezli a už jsme si navzájem ve stěně nekonkurovali. A navíc, jak je moderní, tak se nedolézá na vrchol a slaňuje se

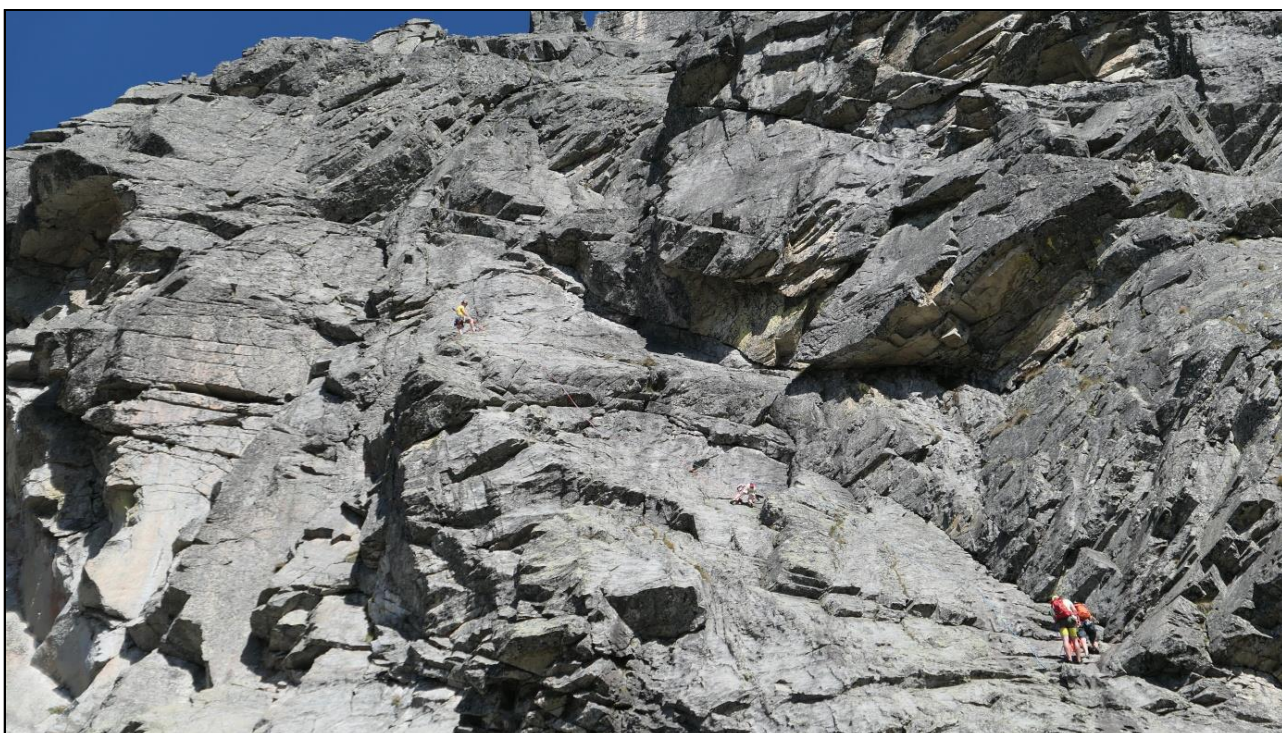
opět stejnou cestou dolů na 60ti nebo 80ti metrových lanech. Pochopitelně, že se jim lana (spojovací uzel) sekla ve spáře v mé blízkosti, tak jsem je ještě zachraňoval od nepříjemného šplhání k zaseknutému lanu. Vydělali jsme taky, protože jsme nemuseli v cestě déle čekat, než si slanili a mohli jsme pokračovat dále. Lezení bylo opravdu excelentní, vždy 2 borháky na standech, ale i kdyby nebyly, tak by se to dalo docela dobře odjistit na friendech. Díky jejich slaňování a tahání jejich uzlu ze spáry jsme ztratili asi další půlhodinu, ale i tak jsme byli ve tři hodiny na vrcholu. I když bylo hodně slunečno a horko a já lezl jen v kraťasech bez trička, což jsem ještě v Tatrách nikdy neudělal, tak se nám na vrcholu zatáhlo a chytila nás mlha. Bylo to docela příjemné ochlazení. Cesta z vrcholu nic moc, ale už ji máme zažitou a pomáhají muži, aby člověk nezabloudil. Není to ale Volovka. V každém případě ještě před 18 hod jsme na chatě a už si dáváme na občerstvení pivo. Na chatě nás zaujaly dvě věci. Jednak po našem příchodu skoro neteče voda v umývárce, ale to chatař lehce opravil, ale stále to jsou jen mililitry za min, ale to ještě jde, člověk opravdu vodou na mytí neplýtvá. Co nám ale zcela vyrazilo dech, byla informace a značky, že voda není pitná. Prodávala se zde pitná voda v plastu, 4 EUR za 1,5 l lahev nebo 3 EUR za 0,5 l. Tak to byla bomba, zvláště, když jsme viděli, jak to nosiči táhnou na svých zádech nahoru. Je fakt, že polští turisté bez problémů vodu kupovali. My se spolehli na to, že si vodu nabereme cestou v plese pod Ostrým Štítem a taky jsme tak udělali. Žádný problém nenastal. V sedm hodin je opět večere a my si dáváme ještě jedno, i když jen malé pivo. Prostě jsme se hodně odpařili a je třeba se zavodnit.

Po odchodu z chaty

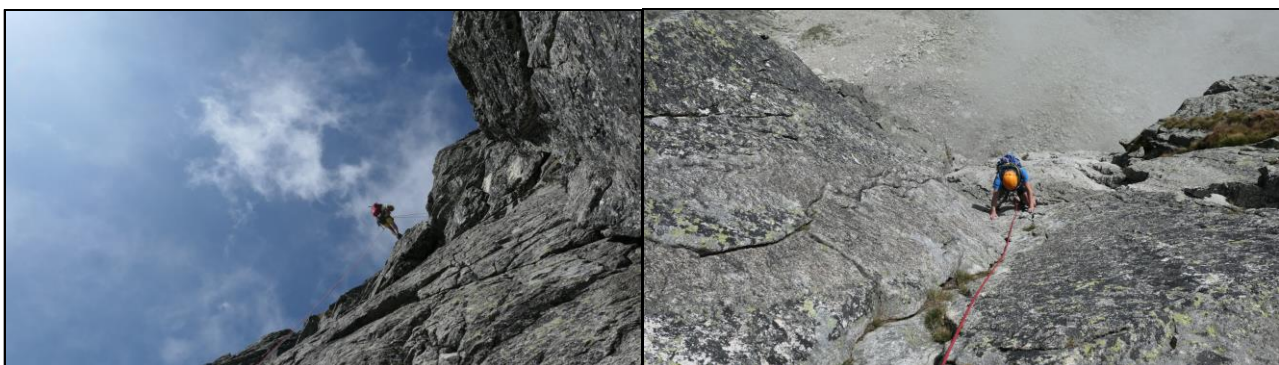
Pleso pod Ostrým

Ve stěně jsou už 4 lezci – budeme čekat

Lezení Motykovy cesty je opravdu krásné

Slanění

Lezení v plotnách

Na vrcholu Široké veže

Oslava nebo jen žízeň na chatě

Na můj návrh, kdy je mým zájmem (když Olga nechce na Ostrý štít...) Strelecká veža, která má tři pilíře. Moje myšlenka je, že bych mohl lézt s Olgou střední pilíř a fotil bych kluky kolem, na levém a pravém pilíři. Nakonec dopadlo vše jinak. Na Streleckou vežu jsme pochopitelně vyrazili, ale při přístupu sut'oviskem pod stěnu se mi jeden volný kámen zvrtil a já udělal přemet dozadu a opět se bouchl do pravého lokte a narazil jsem si ruku v zápěstí. Ovšem představa, že bych měl opět šlapat nahoru po chodníku mezi proudícími turisty, tak jsem se zatnul a raději se pustil do levého pilíře,

stejně jako všichni ostatní. S Olgou lezeme první a ještě při třetí délce kluky vidíme o délku pozadu, ale následně se nám zcela ztrácejí z dohledu. Začínáme lézt někdy kolem 10 hod a po jedné jsme už na vrcholu, ale kluci nikde. Tak jdeme ještě na vrchol Strelecké veže po docela dobře patrném chodníku, ale stále nikdo na obzoru. Tak se spouštíme po chodníku dolů k jezeru, kde jsme se chtěli, stejně jako včera spláchnout pot z dnešního lezeckého dne, nejde to, protože je v dolině stále spousta turistů. Když už konečně kluky vidíme, tak se snaží najít cestu na turistický chodník. Není zde signál, abychom jim poradili, tak si musejí poradit sami a taky, že to zvládli. My si aspoň za tu dobu v jezeru umyli nohy a pokračujeme dolů na chatu, abychom se opět občerstvili. Na chatě jsme ještě před půl pátou, ale cestou jsme zažili jednu dvojici, kdy děvče, ač krásně oblečené, navoněné a okerkované, pomalu, ale jistě opouštěly její slabé síly, zatímco její partner na ni stále hulákal, aby přidala. Nikdy na ni ale nepočkal, až dorazí k němu a opět vyrazil sám, aby na ni z nového místa opět pokřikoval. Nebral v potaz ani naši radu, že by měl na děvče počkat, Olga se vyjádřila, že by ho už po takovéto zkušenosti nechtěla nikdy ani vidět. Nicméně děva dorazila na chatu asi s půlhodinovým zpožděním za námi, úplně grogy a to ji ještě čekala cesta na Hrebienok. Nezávidím, ale aspoň to zmalované děvče ví, „zač je toho loket“. Ještě po nich, asi kolem 18 hod dorazili i naši borci, zpozdili se proto, že Pepan vlezl do nějaké plotny, kde asi 2 hod bojoval o její přežení a to my už byli tou dobou na vršku. Následně traverzovali vlevo, aniž by si užili příjemného čtverkového lezení po krásném hřebínku, skoro až na vrchol Strelecké veže. Večer se z plna hrdla bavíme, za Ivanem přijela totiž se značným zpožděním vlakem jeho žena, které šel dokonce i naproti, tak-tak, že to stihli za světla dojít na chatu. Vyspala se s námi v tom kutlochu, který byl přisouzen nám šesti, když se vejde šest, tak se vejde i sedmý. Ruka docela dost bolí a tak ji i stahuji obinadlem. To jsem zvědav, jak to bude vypadat zítra.

Levý pilíř na Streleckou věžu

Fotogenické počasí a krásné výhledy

Po probuzení se je jasné, že už nikam lézt nepůjdeme, i kdyby bylo počasí naprosto dokonalé. Moje ruka i ty revmatické Olžiny řekly, že už bude lepší sejít dolů, nasednout do auta a dojet domů. Ale to jsme ještě museli zabalit, což bylo jen s jednou pohyblivou rukou dost nepříjemné. Ruka bolí jako čert a je i napuchlá. Po osmé vyrážíme na cestu dolů a o půl 12 už všichni sedíme na Hrebionku na kávě a pivu, každému, co jeho hrdlo ráčí. V poledne sjíždíme lanovkou a opět si to velmi pochvalujeme. Ve dvaceti letech bychom pochopitelně šlapali pěšky. Myslím, že jsme v Hranicích byli někdy kolem 17 hodiny, Olga něco přichystala na slupnutí k potěše našich chuťových pohárků a potom mě ještě odváží na nádraží. Doma v Ostravě jsem ještě před osmou. Takže to byla opět skvělá akce, vylezeny dvě cesty a jedna dokonce s dost naraženou rukou, ale i tak to šlo.

Na Hrebionku

K těmto skvělým lezeckým akcím už můžeme přidat jen trojí společné lezení na Kružberku (to pověstné poslední slanění proběhlo až 28. 12. a na skalách jsme byli zcela neočekávaně poprvé sami..). Olga tam ale byla vícekrát a navíc ještě popolézá i sama na Malé Kobylance. Já si ještě v říjnu zajel na oslavu 50. výročí založení pražského oddílu HO Chemie Praha (kde jsem asi 2 roky dělal předsedu...) do Ostrova, kde jsem na druhém konci lana v Tiských skalách vylezl 4 cesty od IV do VI, ale to bylo zcela jiné lezení, než v „našich“ oblíbených Tatrách.

V Ostravě dne 4. 1. 2024

Jiří Hon